

## Opleiding Master Jeugdzorg

### Programmalijnen

De tweejarige opleiding Master Jeugdzorg leidt je op tot een *leading professional* in de jeugdzorg. Als *leading professional* werk je vanuit een gedegen kennisbasis en een onderzoekende houding aan complexe praktijkvraagstukken, zowel op het niveau van gezinnen met complexe problemen als op team- of organisatieniveau. Je bent reflectief, beschikt over ethische sensitiviteit en kan meervoudige perspectieven analyseren en vergelijken. Je werkt zelfstandig en interprofessioneel samen en draagt bij aan verandering en innovatie van de jeugdzorg om zo de hulpverlening aan gezinnen te verbeteren.

De opleiding bestaat uit vier programmalijnen waarin je de kennis en vaardigheden opdoet om je te ontwikkelen tot een *leading professional* in de jeugdzorg. De programma's zijn:

1. Opvoeden en opgroeien
2. Recht en beleid in de jeugdzorg
3. Reflectie op het professionele handelen in de jeugdzorg
4. Leiderschap en veranderen in de jeugdzorg

Voor alle programmalijnen geldt dat nauw wordt aangesloten bij actuele ontwikkelingen in de jeugdsector. Onder meer door het bespreken van wetenschappelijke artikelen, krantenartikelen, documentaires en beleidsstukken. De programmalijnen hangen zowel inhoudelijk als in werkvormen nauw met elkaar samen. In beide jaren bevat de programmalijn Leiderschap en veranderen een integrale eindopdracht, waarin je laat zien dat je de opgedane kennis en vaardigheden van de verschillende programmalijnen in de praktijk kunt toepassen en integreren.

#### Programma 1. Opvoeden en opgroeien

Opvoeden en opgroeien gaat over kennis over normale en problematische opvoeding en ontwikkeling van jeugdigen. We gaan er van uit dat je de basiskennis hiervan al beheerst bij aanvang van de studie en waar nodig via zelfstudie je kennis aanvult en actualiseert. Opvoeden en opgroeien gaat ook over kennis over begeleiden en behandelen van problemen met opvoeden en opgroeien, de verschillende mogelijke manieren waarop de problemen te verklaren zijn en de wijze van begeleiden en behandelen te verantwoorden is. Je leert om de relevante actuele kennis uit wetenschap en praktijk toe te passen, te reflecteren op

je professionele handelen en dit handelen zowel schriftelijk als mondeling te verantwoorden.

Je staat stil bij de verschillende perspectieven en de verschillende theoretische kaders die de verschillende bij een gezin betrokken professionals als uitgangspunt kunnen nemen, en welke invloed dit kan hebben op hun zienswijze wat de juiste hulp is voor dit gezin. Het betreft dan onder meer de verschillende wijzen waarop wordt aangekeken tegen de ontwikkeling van kinderen en manieren waarop vanuit de psychologie en pedagogiek wordt gekeken naar het behandelen van problemen bij kinderen in gezinnen/opvoedsituaties. Deze inzichten kun je benutten in de samenwerking en afstemming met ouders(s)/jeugdigen, netwerk en beroepskrachten uit andere sectoren.

Deze programmalijn bestaat uit één module: Perspectieven op (verstoorde) kindontwikkeling, ouderschap en opvoedhulp (jaar 1).

#### Programma 2. Recht en beleid in de jeugdzorg

Jeugdzorg, jeugdrecht en jeugdbeleid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het beleid van de overheid dat zich richt op de ontwikkeling van jeugdigen is (gedeeltelijk) vastgelegd in wetten waar ook jeugdprofessionals aan gebonden zijn. In de programmalijn Recht en beleid wordt de belangrijkste wet- en regelgeving in het jeugddomein behandeld, zoals de grondrechten (mensenrechten en specifieke kinderrechten), de Jeugdwet, de kindbeschermingsmaatregelen en de juridische kaders voor verblijf buiten het gezin.

Je leert daarnaast kritisch kijken naar het overheidsbeleid ten aanzien van de jeugdzorg en naar de verhouding van het beleid tot je dagelijkse werk. Het gaat dan onder meer over thema's als de verschuiving van de verzorgingsstaat naar een participatiesamenleving, de maatwerkgedachte, de marktwerking in de welzijns- en zorgsector en de professionalisering van de sector. Er wordt aangesloten bij de beroepspraktijk door middel van actuele praktijkvoorbeelden en de inbreng van eigen casuïstiek door studenten.

Deze programmalijn bestaat uit één module: Jeugdrecht en jeugdbeleid (jaar 1).

### **Programma 3. Reflectie op het professionele handelen in de jeugdzorg**

In deze programmalijn staat de professionele ontwikkeling en reflectie op het professionele handelen van jou en je collega's centraal.

De reflectie betreft drie dimensies: technisch-instrumenteel (gebruik van de juiste methoden, richtlijnen, etc.), normatief (beroepsethische afwegingen) en persoonlijk (uitvoering op een manier die bij je past). Door middel van coachings-gesprekken, intervisie en ontwikkelgesprekken met een klein groepje medestudenten reflecteer je op je handelen en bespreek je je studievoortgang en persoonlijke leerdoelen. Je werkt met een persoonlijk ontwikkelingsplan. Verder staat de morele kant van het werk in de jeugdsector centraal. Niet in alle situaties is vanzelfsprekend wat 'goed handelen' is. Dit vraagt om het op systematische wijze reflecteren op de morele normen, waarden en argumenten die spelen, om zo een onderbouwde keuze te kunnen maken. Je leert morele problemen te benoemen en analyseren.

Naast je eigen professionele ontwikkeling, is een belangrijk onderdeel van deze programmalijn dat je leert collega's te ondersteunen en begeleiden in hun professionele ontwikkeling. Je doet vaardigheden op om collega's te kunnen coachen, zowel individueel als op teamniveau. Je wordt opgeleid tot gespreksleider moreel beraad, zodat je gesprekken met collega's kunt leiden over morele dilemma's. Je ontvangt daarvoor van Amsterdam Universitaire Medische Centra (UMC, locatie VUmc), die de training tot gespreksleider moreel beraad heeft ontwikkeld, een certificaat 'Gespreksleider moreel beraad'.

Deze programmalijn bestaat uit zes modules:

- Beroepsethiek (jaar 1)
- Training coaching (jaar 1)
- Professionele ontwikkeling (jaar 1)
- Gespreksleider moreel beraad (jaar 2)
- Training teamcoaching (jaar 2)
- Professionele ontwikkeling (jaar 2)

### **Programma 4. Leiderschap en veranderen in de jeugdzorg**

In deze programmalijn staat de verbinding tussen theorie, beleid en praktijk centraal. Bij de integrale praktijkopdrachten Leading professional integreer je de kennis en vaardigheden die je hebt opgedaan bij de verschillende programmalijnen en pas je deze toe in een eigen praktijksituatie. In het eerste jaar laat je zien dat je leiding kunt geven aan verandering in complexe

opvoedsituaties. Je krijgt daarvoor theoretische kennis, afkomstig uit wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek, aangereikt over wat werkt in de jeugdzorg. Daarnaast voer je ook eigen praktijkgericht onderzoek uit. Je leert hoe praktijkgericht onderzoek wordt opgezet en uitgevoerd om een probleem in de praktijk te onderzoeken met als doel een bijdrage te leveren aan de oplossing van het probleem. Je maakt hierbij gebruik van kennis van professionals, het cliëntsysteem, kennis van wetgeving en beleid, en de recente nationale en internationale vakliteratuur. Het onderwerp heeft altijd een directe relatie met je eigen werk en voer je meestal uit in je eigen organisatie.

De resultaten en aanbevelingen van je eigen onderzoek vormen de basis om verandering of innovatie tot stand te brengen in de praktijk. Je leert hoe je, vanuit jouw rol in de organisatie, leiding kunt geven aan verbeter- en innovatieprocessen. En hoe je daarbij rekening kunt houden met het organisatiemodel van jouw organisatie. Voor de integrale eindopdracht van de opleiding implementeer je in je team of je organisatie de door jouw beoogde verandering en draag je zo bij aan de verbetering van de hulpverlening aan jeugdigen en hun ouders.

Deze programmalijn bestaat uit vier modules:

- Leading professional in complexe opvoedsituaties (jaar 1)
- Praktijkgericht onderzoeksvoorstel (jaar 1)
- Praktijkgericht onderzoek (jaar 2)
- Leading professional in de jeugdzorg (jaar 2)